

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBA**

UAB ANYKŠČIŲ KOMUNALINIS ŪKIS VEIKLOS AUDITO ATASKAITA

2015 m. spalio 14 d. Nr. IV - 12

Anykščiai

Auditas atliktas, vykdamas

Savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. rugsėjo 1 d.

pavedimą Nr. KP-2

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierius Artūras Juozas Lakačauskas (grupės vadovas)

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė Lina Vinciūnienė

Auditas pradėtas 2015-09-02

Auditas baigtas 2015-10-14

IŽANGA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, prižiūradama, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai:

- 1) Atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą savivaldybės administracijoje, savivaldybės administracijos subjektuose ir savivaldybės kontroliuojamuose įmonėse;
- 2) Nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų.

UAB Anykščių komunalinio ūkio veiklos auditas atliktas, pavedus Anykščių rajono savivaldybės tarybai, 2015 m. liepos 23 d. sprendimu Nr.1-TS-243 „Dėl pavedimo Anykščių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti veiklos plane nenumatytą auditą“.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituojamas subjektas: UAB Anykščių komunalinis ūkis, įmonės kodas – 154111083, adresas – Gegužės g. 47, Anykščiai.

Audituojamas laikotarpis: 2014 m. – 2015 m. (sausio – birželio mėn.).

Audituojamu laikotarpiu atsakingais dirbo: UAB Anykščių komunalinio ūkio direktoriumi – Kazys Šapoka, vyriausiąja buhalterė – Angelė Dovydenienė. Auditas atliktas jiems žinant.

Audito tikslas – įvertinti atrankos būdu pasirinktas UAB Anykščių komunalinio ūkio veiklos sritis už 2014 m. – 2015 m. (sausio – birželio mėn.).

Apribojimai: rengiant ataskaitą buvo vadovujamasi:

1. UAB Anykščių komunaliniame ūkyje (toliau – Bendrovė) esančių bei pateiktų dokumentų analize, su prielaida, kad neegzistuoja kiti susiję dokumentai, kurie darytų įtaką ataskaitoje išdėstytoms išvadoms, be to, kad visi pateikti dokumentai yra pilni ir galutiniai, o dokumentų kopijos tiksliai atitinka originalus.

2. Yra apribojama audito apimtis. Atsižvelgiant į audito tikslą, vertinamos tik atrankos būdu pasirinktos UAB Anykščių komunalinio ūkio veiklos sritys.

3. Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (2013-07-02 įstatymo Nr. XII-460 redakcija) 10¹ str. - 10⁴ str.

4. Bendrovė yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Atliekant vertinimą, buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Anykščių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, atlikdama auditus, vadovaujasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos ir kitais įstatymais, valstybinio audito reikalavimais (toliau – Reikalavimai), Valstybės kontrolės parengtomis metodikomis ir kitais teisės aktais (LR vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 5 dalis).

4 Reikalavimo 54 punktas numato, kad konkrečiam auditui atlikti gali būti nustatomas tikslas įvertinti audituojamo subjekto veiklą vienu ar daugiau požiūrių. 58 punkte nustatyta, kad veiklos audito procesą sudaro šie etapai: planavimas, pagrindinis tyrimas ir stebėjimas po audito.

Atsižvelgdami į tai, kad Anykščių komunalinio ūkio didžiausia pajamų dalis tenka Atliekų padaliniui bei į ribotą auditui atlikti skirtą terminą, atlikę išankstinį tyrimą, kurio metu surinkome ir įvertinome informaciją apie nagrinėjamą veiklos sritį, nustatę nagrinėjamos srities problemas, mes pasirinkome būtent šį padalinį. Tokiu būdu, Anykščių komunalinio ūkio veikla buvo vertinta vienu požiūriu.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo (rašytinų dokumentų nagrinėjimo), apklausos (pokalbiai su atsakingais asmenimis) ir analitines procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

BENDROVĖS VEIKLA IR VALDYMAS

Bendrovė įregistruota 1990 m. lapkričio 15 d. Bendrovės įstatai įregistruoti 2015 m. balandžio 23 d. Juridinių asmenų registre.

Bendrovės vykdoma veikla yra Anykščių miesto bei seniūnijų apšvietimo priežiūra bei remontas, daugiabučių namų administravimas, komunalinių atliekų tvarkymas, bendro naudojimo teritorijų, kapinių, gėlynų, žaliųjų plotų priežiūra, laidojimo namų, pirčių, turgaviečių eksploatavimas ir kita veikla.

Bendrovės valdymo organai yra:

- 1) Visuotinis akcininkų susirinkimas, kurio kompetencija suteikta steigėjui, vieninteliam akcininkui – savivaldybės tarybai;
- 2) Valdyba, kuri yra kolegialus valdymo organas, priimantis sprendimus svarbiausiais bendrovės veiklos klausimais;

- 3) Bendrovės vadovas – direktorius, kuris yra vienasmenis valdymo organas, organizuojantis bendrovės veiklą ir veikiantis bendrovės vardu, esant santykiams su kitais asmenimis: sudaro sandorius, priima darbuotojus į darbą, nustato darbuotojų teises ir pareigas.

Direktorius kasmet pateikia savivaldybės tarybai tvirtinti nepriklausomo auditoriaus audituotą finansinių ataskaitų rinkinį. Ataskaitos surašymo datai UAB Anykščių komunalinio ūkio 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinys Anykščių rajono savivaldybės tarybos patvirtintas 2015 metų kovo 26 d. sprendimu Nr. 1-TS-99.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. TS-337 patvirtinta uždarnosios akcinės bendrovės Anykščių komunalinio ūkio valdyba: Valentinas Patumsis – Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas; Audronė Savickienė – Anykščių rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio ir turto valdymo skyriaus vyriausioji specialistė; Kazys Šapoka – uždarnosios akcinės bendrovės Anykščių komunalinio ūkio direktorius.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo² nuostatomis, valdybą renka stebėtojų taryba bendrovės įstatuose nustatytam, bet ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas šio Įstatymo 31 straipsnio 3 ir 12 dalyse nustatyta stebėtojų tarybos rinkimų tvarka. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2015 m. spalio 27 d. sukanka keturi metai nuo UAB Anykščių komunalinio ūkio valdybos patvirtinimo, valdybos pirmininkas Valentinas Patumsis 2015-04-14 tarybos sprendimu Nr.1-TS-135 atleistas iš Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigų.

BENDROVĖS ŪKINĖS – FINANSINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Pagal 2014 metų finansinės atskaitomybės duomenis, turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai finansinių metų pabaigoje sudarė 2 123 925 Lt³. Per vienerius metus gautinos sumos 2014 m. gruodžio 31 d. sudarė: pirkėjų įsiskolinimas 548 836 Lt, būsto rėmimo fondo paskola 103 892 Lt, socialinių būstų nuoma 25 272 Lt, iš viso 714 000 Lt.

Bendrovės 2014 metų veiklos rezultatus apibūdina šie Pelno (nuostolių) ataskaitos duomenys⁴:

Pardavimo pajamos – 4 511 418 Lt;

Pardavimo savikaina – 3 873 462 Lt;

Veiklos sąnaudos – 633 247 Lt;

² Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (2014-06-05 įstatymo Nr. XII-912 redakcija) 33 str. 3 p.

³ UAB Anykščių komunalinis ūkis 2014 m. gruodžio 31 d. Balansas.

⁴ UAB Anykščių komunalinis ūkis 2014 m. gruodžio 31 d. Pelno (nuostolių) ataskaita.

Grynasis pelnas (nuostoliai) – 4 003 Lt.

Lyginant su 2013 m. pardavimo pajamos padidėjo 145,1 tūkst. Lt, pardavimo savikaina padidėjo 169,2 tūkst. Lt, veiklos sąnaudos sumažėjo 16,9 tūkst. Lt, grynasis pelnas sumažėjo 5,8 tūkst. Lt.

Audito metu, pagal suvestinio registro Didžioji knyga duomenis, atlikta pajamų analizė pagal Bendrovės vykdomos veiklos sritis:

I lentelė

Eilės Nr.	Veiklos pavadinimas	Pajamos 2014 m., tūkst. Lt	% nuo visų pajamų	Pajamos 2015 m. sausio-birželio mėn., eurais	% nuo visų pajamų
1	Turgus	167,75	3,72	20699,94	3,13
2	Komunalinis ūkis	1546,15	34,25	239595,49	36,26
3	Butų ūkis	574,4	12,72	83894,07	12,70
4	Pirtis	117,19	2,60	19241,18	2,91
5	Laidojimo namai	433,92	9,61	61910,92	9,37
6	Kitos veiklos pajamos	23,14	0,51	8070,15	1,22
7	Namų renovacija	64,02	1,42	13544,37	2,05
8	Atliekos	1587,92	35,17	213880,53	32,37
9	tame tarpe:				
10	atliekos iš gyventojų	979,89		133161,9	
11	atliekos iš įstaigų	448,32		58820,94	
12	atliekų rūšiavimo aikštelė	159,71		21897,69	
	Iš viso (1 - 8 eilutės)	4514,49	100	660836,65	100

Nustatyta, kad Bendrovė daugiausiai pajamų gauna iš atliekų tvarkymo veiklos (2014 m. – 35,17 proc., 2015 m. sausio – birželio mėn. – 32,37 proc.) bei komunalinio ūkio veiklos (2014 m. – 34,25 proc., 2015 m. sausio – birželio mėn. – 36,26 proc.).

UAB Anykščių komunalinio ūkio direktoriaus ataskaitoje⁵ už 2014 m. nurodyta, kad 2014 m. už mišrių komunalinių (buitinių) atliekų surinkimą, tvarkymą ir rūšiavimą priskaityta 1 584,8 tūkst. Lt (pagal suvestinio registro duomenis 1 587,9 tūkst. Lt) pajamų, patirtos sąnaudos 1 621,9 tūkst. Lt, veiklos nuostolis 37,1 tūkst. Lt.

Atsižvelgiant į tai, audito metu pasirinkta įvertinti veiklos sritį – komunalinių atliekų tvarkymas už 2014 metus ir 2015 m. sausio – birželio mėn. Audito metu atliktas teisėtumo vertinimas t. y. subjekto veiklos ir teisės aktų nuostatų atitikimo vertinimas.

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

⁵ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2015 metų kovo 26 d. sprendimas Nr. 1-TS-99

Pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30 str. nuostatas, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybę, pagal nustatytus teisės aktų ir sudarytų sutarčių dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų reikalavimus, užtikrina atliekų tvarkytojas, teikiantis šią paslaugą. Savivaldybė ar savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius atrenka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančius atliekų tvarkytojus, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. liepos 24 d. sprendimu Nr.1-TS-242 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo“, Taryba nusprendžia pavesti UAB Anykščių komunaliniam ūkiui atlikti šias komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas:

1. teikti Anykščių rajono savivaldybės tarybai įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymo dydžio apskaičiavimą ir, jeigu savivaldybės Taryba šią įmoką patvirtina, ją rinkti;
2. registruoti komunalinių atliekų turėtojus;
3. sudaryti sutartis su komunalinių atliekų turėtojais;
4. rinkti, analizuoti informaciją apie atliekų tvarkymą Anykščių rajono savivaldybės teritorijoje, Anykščių rajono savivaldybės tarybos patvirtinto Anykščių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano priemonių, užtikrinančių valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą, vykdymą;
5. teikti pasiūlymus Utenos regiono plėtros ir Anykščių rajono savivaldybės taryboms dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tobulinimo ir plėtojimo;
6. įgyvendinti visuomenės informavimo, švietimo ir mokymo priemones komunalinių atliekų tvarkymo srityje.

Pagal Bendrovės suvestinio registro Didžioji knyga duomenis, pajamos gautos iš komunalinių atliekų tvarkymo veiklos yra:

2 lentelė

Veiklos pavadinimas	Pajamos 2014 m., tūkst. Lt	% nuo visų pajamų	Pajamos 2015 m. sausio-birželio mėn., eurais	% nuo visų pajamų
Komunalinių atliekų tvarkymas	1587,92	100,00	213880,53	100,00
tame tarpe:				
atliekos iš gyventojų	979,89	61,71	133161,9	62,26
atliekos iš įstaigų	448,32	28,23	58820,94	27,50
atliekų rūšiavimo aikštelė	159,71	10,06	21897,69	10,24

Nustatyta, kad didžioji dalis iš atliekų tvarkymo veiklos pajamų gaunama iš gyventojų (2014 m. – 61,71 proc., 2015 m. sausio – birželio mėn. – 62,26 proc.).

1. Tarybos sprendimai, reglamentuojantys komunalinių atliekų tvarkymą

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimu Nr.TS-78 „*Dėl Anykščių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo*“ (2008 m. vasario 28 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-67 redakcija), patvirtintos Anykščių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklės.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimu Nr.TS-80 „*Dėl atliekų susikaupimo normų ir atliekų konteinerių tuštinimo periodiškumo patvirtinimo*“ (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija), patvirtintos Atliekų susikaupimo normos ir atliekų konteinerių tuštinimo periodiškumas.

1. Metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos:

1. Metinės buitinių atliekų, susikaupiančių namų ūkiuose – individualiuose namų valdose ir daugiabučių namų butuose, susikaupimo normos, priklausomai nuo gyventojų skaičiaus namų ūkyje, nustatytos tokio dydžio:

1) Anykščių mieste 1 gyventojui per metus, gyvenančiam: daugiabučiame name – 1,3 m³, individualiame name - 1,2 m³.

2) Kavarsko ir Troškūnų miestuose, Svėdasų miestelyje ir N. Elmininkų kaime, turinčiuose 500 ir daugiau gyventojų, 1 gyventojui per metus – 0,9 m³.

3) Viešintų, Debeikių, Kurklių, Andrioniškio, Skiemonių, Traupio mst., Ažuožerių, Burbiškio, Kuniškių, Rubikių, Aknystų, Leliūnų, Svirnų, Dabužių, Janušavos, Šerių, Staškūniškio, Kurklių II, Mačionių, Daujočių, Vaitkūnų, Aulelių, Smėlynės, Raguvėlės, Vaidlonių, Surdegio, Levaniškio, Viešintėlių kaimuose, turinčiuose virš 200 gyventojų, 1 gyventojui per metus, - 0,6 m³.

4) Nedidelių kaimų ir vienkiemų gyventojai, kurie naudojami kolektyviniais konteineriais, 1 gyventojui per metus, - 0,5 m³.

2. Juridiniams asmenims – įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms bei juridinio asmens teisių neturinčioms įmonėms nustatyti tokias minimalias metines komunalinių atliekų (buitinių atliekų bei komercinės, pramoninės, institucijų bei kitokios prigimties atliekų, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į buitines atliekas) susikaupimo normas, priklausomai nuo darbuotojų skaičiaus ir/ar kitų žemiau išvardintų kriterijų:

Įmonių, įstaigų ir organizacijų grupė	Parametrai, kurie nusako susidarančių komunalinių atliekų kiekius	Susidarančių komunalinių atliekų kiekis m ³ /metus 1 parametro vienetui
Prekybos organizacijos (didmeninės ir mažmeninės), parduotuvės, prekybos kioskai	Darbuotojų (pardavėjų) skaičius + Prekybos plotas (m ²)	2,0 + 0,1
Turgavietės	Bendras plotas (m ²) arba prekybos plotas (m ²)	0,05 0,5
Restoranai, kavinės, barai	Vietų skaičius	1,5
Viešbučiai, moteliai, svečių namai	Vietų skaičius	0,5
Bendrabučiai, internatai	Vietų skaičius	1,0
Mokyklos, mokymo įstaigos	Mokinių ir moksleivių skaičius + Darbuotojų skaičius	0,1 + 0,3
Vaikų darželiai ir lopšeliai	Vaikų skaičius + Darbuotojų skaičius	0,15 + 0,3
Gydyklos (ligoninės, slaugos namai, sanatorijos)	Vietų skaičius	2,0
Sveikatos priežiūros centrai (poliklinikos, ambulatorijos, medpunktai)	Darbuotojų skaičius	0,3
Įstaigos ir organizacijos (viešieji ir privatūs biurai)	Darbuotojų skaičius	0,3
Įmonės (pramonės, statybos, paslaugų ir kitos įmonės), t. y. visos įmonės, nepriskirtos aukščiau esančioms grupėms	Darbuotojų skaičius iš viso + Administracijos darbuotojų skaičius	0,1 + 0,2
Fiziniai asmenys, dirbantys pagal patentus		2,0

3. Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sodų ir garažų bendrijoms, nustatoma lygi 0,25 m³ kiekvienai sodo ir garažo valdai.

II. Komunalinių atliekų konteinerių tuštinimas

Komunaliniai atliekų konteineriai turi būti tuštinami ne rečiau kaip:

1. Anykščių mieste daugiabučių namų gyventojams skirtų kolektyvinio naudojimo – 3 kartus per savaitę;
2. Anykščių mieste individualiose valdose ir juridiniams asmenims – 1 kartą per 2 savaites;
3. Anykščių rajono Troškūnų ir Kavarsko miestuose, Svėdasų miestelyje, Naujųjų Elmininkų kaime – 1 kartą per 2 savaites;
4. Kaimų ir vienkiamų gyventojams buitinių atliekų naudojimui skirti konteineriai – 1 kartą per mėnesį;
5. Garažų, sodų bendrijų valdose esantys konteineriai – 1 kartą per mėnesį;

6. Antrinių atliekų konteineriai, pastatyti viešuose vietose:
 - 6.1. Anykščių mieste – 1 kartą per savaitę;
 - 6.2. Anykščių rajono Troškūnų ir Kavarsko miestuose, Svėdasų miestelyje, Naujųjų Elmininkų kaime – 1 kartą per 2 savaites;
 - 6.3. kituose kaimuose – 1 kartą per mėnesį;
7. Stambiagabaritinės atliekos surenkamos apvažiavimo būdu du kartus per metus pagal iš anksto paskelbtą grafiką.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. vasario 28 d. sprendimu Nr.TS-66 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės 2008 m. – 2018 m. atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“, patvirtintas Anykščių rajono savivaldybės 2008 m. – 2018 m. atliekų tvarkymo planas.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr.TS-398 „Dėl pritarimo komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutarčiai“, pritarta Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutarčiai su priedais. Įgaliotas Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės vardu pasirašyti nurodytą sutartį.

2011 m. gruodžio 29 pasirašyta Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutartis Nr. SU-949.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr.TS-411 „Dėl komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo tarifo patvirtinimo“, patvirtintas tarifas už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą – 56,12 (penkiasdešimt šeši litai, 12 centų) Lt, su PVM – 67,91 Lt (šešiasdešimt septyni litai, 91 centų). Sprendimas įsigaliojo nuo 2012 metų kovo 1 d.

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr.TS-411 „Dėl komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo tarifo patvirtinimo“ (2014 m. spalio 30 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.1-TS-370 redakcija) patvirtintas tarifas už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą – 16,25 EUR (šešiolika eurų, 25 euro centus), su PVM – 19,67 EUR (devyniolika eurų, 67 euro centai). Sprendimas įsigaliojo nuo 2015 metų sausio 1 d.

2. Komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo tarifo taikymas

Audito metu nustatyta, kad Bendrovės taikomas tarifas už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą:

2014 metais taikomas tarifas už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą – 56,12 Lt (penkiasdešimt šeši litai, 12 centų), su PVM – 67,91 Lt (šešiasdešimt septyni litai, 91 centų);

2015 metais taikomas tarifas už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą – 16,25 EUR (šešiolika eurų, 25 euro centus), su PVM – 19,67 EUR (devyniolika eurų, 67 euro centai).

***Išvada.** Bendrovės taikomi tarifai už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą, atitinka Anykščių rajono tarybos sprendimais⁶ patvirtintus tarifus už vieno kubinio metro komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą.*

3. Komunalinių atliekų turėtojų registravimas

Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. liepos 24 d. sprendimu Nr.1-TS-242 Bendrovei pavesta registruoti komunalinių atliekų turėtojus bei sudaryti sutartis su komunalinių atliekų turėtojais.

Pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30 str. nuostatas, asmuo (fizinis asmuo ar Lietuvos Respublikoje įregistruotas juridinis asmuo, juridinio asmens filialas, atstovybė ar Lietuvos Respublikoje įsteigtas valstybėse narėse įsteigto juridinio asmens filialas ar atstovybė) yra komunalinių atliekų turėtojas, nepaisant jo teisinės formos ar vykdomos veiklos pobūdžio, ir turi rūšiuoti komunalines atliekas, kurias rūšiuoti nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2012 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr.D1-950 patvirtino Komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarkos aprašą, kuris nustato vykdomą komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarką. Registravimo paskirtis – registruoti savivaldybės teritorijoje esančius komunalinių atliekų turėtojus ir tvarkyti Tvarkos apraše nustatytus duomenis, reikalingus ir pakankamus visuotinės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo kokybės stebėsenos ir kontrolės vykdymui, paslaugų kainos nustatymui. Vykdamas komunalinių atliekų turėtojų registravimą, privaloma tvarkyti šiuos duomenis: fizinių asmenų - vardas, pavardė, gimimo data, nekilnojamojo turto objekto adresas; juridinio asmens – pavadinimas, kodas, buveinės adresas. Aprašo 6.3. p. rekomenduojama, atsižvelgiant į savivaldybės pasirinktus komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos įmokos dydžio nustatymo kriterijus, tvarkyti šiuos duomenis: nekilnojamojo turto objekto bendras plotas, naudojimo paskirtis, gyventojų skaičius, juridinio asmens darbuotojų skaičius, atliekų turėtojų priskirtų konteinerių tūris, pastatymo data, vieta, išvežimo dažnis, kiti

⁶ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr.TS-411, 2014 m. spalio 30 d. sprendimas Nr.1-TS-370.

duomenys, būtini administruoti vietinę rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (pvz. lengvatos, išvežtų atliekų kiekis, juridinių asmenų veiklos pobūdis ir kt.).

Bendrovė pateikė atliekų turėtojų registrus: fizinių asmenų atliekų turėtojų registras ir juridinių asmenų atliekų turėtojų registras. Nustatyta, kad juridinių asmenų atliekų turėtojų registre, registruojami ne tik juridiniai asmenys, bet ir fiziniai asmenys, vykdančys veiklą (ūkininkai ir kt.). Vertinant pateiktus atliekų turėtojų registrus, nustatyta: fizinių asmenų atliekų turėtojų registre ne visur yra nurodomi privalomi duomenys – gimimo data, juridinių asmenų atliekų turėtojų registre ne visur yra nurodomi privalomi duomenys – darbuotojų skaičius bei nenurodomi rekomenduojami, bet reikalingi duomenys, administruojant įmoką už atliekų surinkimą ir tvarkymą, juridinių asmenų veiklos pobūdis.

Išvada. Bendrovė neužtikrino, kad komunalinių atliekų turėtojų registruose būtų visi privalomi bei rekomenduojami (Bendrovei reikalingi) duomenys, nurodyti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr.D1-950 patvirtintame Komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarkos apraše.

4. Metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymas

Vadovaujantis Anykščių rajono tarybos sprendimu⁷ patvirtintomis Anykščių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėmis, **visi individualių valdų savininkai, daugiabučių namų butų savininkai ar nuomininkai (arba daugiabučių namų savininkų bendrijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos privalo naudotis savivaldybės viešąja atliekų tvarkymo sistema ir mokėti nustatyto dydžio įmokas už teikiamas atliekų tvarkymo paslaugas**, išskyrus taisyklių 22 p. nurodytus atvejus (įmonės, įstaigos ir organizacijos gali naudotis kitomis atliekų surinkimo, rūšiavimo ir išvežimo priemonėmis, atliekas tvarkyti pačios ar samdytis kitas atliekų tvarkymo įmones). **Visi atliekų turėtojai, kurie naudojami savivaldybės atliekų tvarkymo sistema, privalo sudaryti viešąsias sutartis su konkrečiu atliekų tvarkytoju – operatoriumi. Atliekų turėtojai už komunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą privalo mokėti viešosiose sutartyse su operatoriumi nustatytais kainomis pagal savivaldybės Tarybos patvirtintus 1 m³ komunalinių atliekų tvarkymo įkainius (tarifus), vadovaujantis nustatytomis komunalinių atliekų susikaupimo normomis.**

⁷ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-78 (2008 m. vasario 28 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-67 redakcija)

Anykščių rajono tarybos sprendimu⁸ patvirtintos metinės atliekų susikaupimo normos gyventojams, juridiniams asmenims – įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms bei juridinio asmens teisių neturinčioms įmonėms, sodų ir garažų bendrijoms.

2011 m. gruodžio 29 d. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutarties Nr. SU-949 (toliau – Sutartis) priedo „Atliekų susikaupimo normų ir atliekų konteinerių tuštinimo periodiškumas“ I dalyje „Komunalinių atliekų surinkimo ir tarifų taikymo tvarka“ numatyta:

1. Daugiabučių namų butų savininkai (nuomininkai), juridiniai asmenys (įmonės, įstaigos ir organizacijos), veikiantys daugiabučiuose namuose arba pastatuose, kur netikslinga ar negalima pastatyti individualių konteinerių, individualių valdų, sodų ir garažų savininkai, naudojami bendrais kolektyviniais konteineriais ir moka už komunalinių atliekų surinkimą, išvežimą ir jų tvarkymą pagal Savivaldybės tarybos nustatytą vieno kubinio metro kainą ir patvirtintas atliekų susikaupimo normas vienam gyventojui.

2. Individualių namų valdų savininkai, nesinaudojantys kolektyviniais konteineriais, privalo įsigyti iš operatoriaus – UAB Anykščių komunalinio ūkio – 240 litrų talpos konteinerį, juo naudotis ir mokėti pagal metinę susikaupimo normą, už atitinkamo dydžio (talpos) konteinerio nustatytu dažnumu (periodiškumu) ištuštinimą, vadovaudamiesi Savivaldybės tarybos nustatytu tarifu.

3. Ūkio subjektai (įmonės, įstaigos ir organizacijos), besinaudojančios atskirais konteineriais, moka už faktiškai susikaupiančių komunalinių atliekų kiekio surinkimą, išvežimą ir tvarkymą (už atitinkamo dydžio (talpos) konteinerių tuštinimą nustatytu dažnumu (periodiškumu), vadovaudamiesi Savivaldybės tarybos nustatytu tarifu.

4. Ūkio subjektai (įmonės, įstaigos ir organizacijos), visais atvejais turi mokėti už tą komunalinių atliekų kiekį, kuris yra ne mažesnis negu nustatytos minimalios komunalinių atliekų susikaupimo normos atliekų turėtojams.

6. Kaina, kurią įmonės, įstaigos ir organizacijos moka už mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir jų tvarkymo paslaugas, moka Savivaldybės tarybos nustatytu tarifu. Ūkio subjektai visais atvejais turi mokėti už tą komunalinių atliekų kiekį, kuris yra ne mažesnis negu nustatytos minimalios komunalinių atliekų susikaupimo normos atliekų turėtojams.

Pagal auditui Bendrovės Atliekų tvarkymo padalinio pateiktus duomenis 2015 m. birželio mėn. 1 d., atlikta analizė apie įmokų už komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą mokėtojus:

⁸ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija)

3 lentelė

Pavadinimas	Sudarytų sutarčių skaičius iš viso	t.t. sutarčių kiekis (atskirais konteineriais)	t.t. sutarčių kiekis (bendri konteineriai)	Gyventojų skaičius (atskirais konteineriais)	Gyventojų skaičius (bendri konteineriai)	Gyventojų, nurodytų sutartyse, skaičius iš viso	Juridiniai asmenys
Anykščių sen.	1108	898	210			2209	
Andrioniškio sen.	192	151	41			353	
Debeikių sen.	524	400	124			908	
Kavarsko sen.	963	832	131			1707	
Kurklių sen.	454	388	66			820	
Skiemonių sen.	399	295	104			731	
Svėdasų sen.	773	631	142			1365	
Traupio sen.	271	245	26			471	
Troškūnų sen.	921	735	186			1700	
Viešintų sen.	309	270	39			588	
Seniūnijos viso:	5914	4845	1069	0		10852	
Anykščių miestas -indiv. namai	1549	1387	162	2310	241	2551	
Anykščių miestas - bendrijos	121		121		214	214	
Anykščių miestas - butų ūkis	3080		3080			4861	
Anykščių miestas viso:	4750	1387	3363	2310	455	7626	
iš viso	10664	6232	4432	2310		18478	
Juridiniai asmenys	338						338

Pastaba: neįtraukta 350 Aknystų pensionato gyventojų

Pagal civilinės metrikacijos skyriaus pateiktą informaciją, Anykščių rajone 2015 m. birželio 1 d. gyveno 28 828 gyventojai.

Bendrovė auditui pateikė gyventojų, nepasirašiusių atliekų išvežimo sutarčių, sąrašą. Pagal pateiktą sąrašą, nepasirašiusių atliekų išvežimo sutarčių, gyventojų yra: Andrioniškio sen. – 8, Viešintų sen. – 7, Kurklių sen. – 14, Skiemonių sen. – 7, Svėdasų sen. – 9, Traupio sen. – 6, Troškūnų sen. – 8, Kavarsko sen. – 11, Debeikių sen. – 2, Anykščių sen. – 24, iš viso 96 gyventojai. Priežastys nurodytos: neranda namuose, neįsileidžia, kategoriškai atsisako, gyvena užsienyje arba kitoje savivaldybėje, nėra privažiavimo ir kt.

Pagal audito ataskaitos surašymo duomenis, gyventojų, nemokančių įmokų už komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą, pagal pateiktus prašymus ir pažymas skaičius yra: individualių namų valdų – 1 423 gyventojai, daugiabučių namų – 499 gyventojai.

Audito metu nustatyta, kad 567 rajono gyventojai yra įtraukti į asmenų, neturinčių gyvenamosios vietos, apskaitą. Į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukiamas gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje nedeklaravęs asmuo, kuris neturi gyvenamosios patalpos arba dėl kitų objektyvių priežasčių Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka negali deklaruoti gyvenamosios vietos.

Vertinant audito metu suriktą informaciją, nustatyta, kad dalis gyventojų nėra sudarę atliekų išvežimo sutarčių ir nemoka įmokų už komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą.

Audito metu nustatyta, kad Bendrovė ne visais atvejais vadovavosi Anykščių rajono tarybos sprendimu⁹ patvirtintomis metinėmis atliekų susikaupimo normomis bei Sutartyje numatyta komunalinių atliekų surinkimo tvarka.

4.1. Metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymas individualių namų valdų savininkams

Vadovaujantis Sutartyje numatytos Komunalinių atliekų surinkimo ir tarifų taikymo tvarkos 1 ir 2 p., individualių valdų, sodų ir garažų savininkai, naudojami bendrais kolektyviniais konteneriais ir moka už komunalinių atliekų surinkimą, išvežimą ir jų tvarkymą pagal Savivaldybės tarybos nustatytą vieno kubinio metro kainą ir patvirtintas atliekų susikaupimo normas vienam gyventojui; individualių namų valdų savininkai, nesinaudojantys kolektyviniais konteneriais, privalo mokėti pagal metinę susikaupimo normą, už atitinkamo dydžio (talpos) kontainerio nustatytu dažnumu (periodiškumu) ištuštinimą, vadovaudamiesi Savivaldybės tarybos nustatytu tarifu.

Audito metu vertinti duomenys apie komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymą individualių namų valdų savininkams, registravusiems gyvenamąją vietą Anykščių mieste bei sodininkų bendrijose.

Audito metu atlikta metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymo analizė, atrankos būdu pasirinktų individualių namų valdų savininkų, registravusių gyvenamąją vietą sodininkų bendrijose „Šaltupys“, „Elma“, „Šventoji“, „Liudiškiai“.

Pagal Anykščių seniūnijos pateiktą informaciją 143 gyventojai yra deklaravę gyvenamąją vietą išvardintuose sodininkų bendrijose.

⁹ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija)

Audito metu nustatyta, kad ne su visais, sąraše nurodytais individualių namų valdų savininkais, yra sudarytos atliekų išvežimo sutartys ir dalis gyventojų visiškai nemoka įmokų už komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą.

Audito metu, š. m. rugsėjo mėnesį, buvo sudaryta atliekų išvežimo sutarčių su šešiolikos SB „Šaltupys“ bei keturiais SB „Liudiškiai“ individualių namų valdų savininkais.

Išvada. Bendrovė neužtikrina, kad su visais individualių namų valdų savininkais, registravusiais gyvenamąją vietą sodininkų bendrijose, kurie naudojami bendrais kolektyviniais konteneriais, būtų sudarytos komunalinių atliekų išvežimo sutartys bei apskaičiuotos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą, išvežimą ir jų tvarkymą pagal Savivaldybės tarybos nustatytą vieno kubinio metro kainą ir patvirtintas atliekų susikaupimo normas vienam gyventojui.

4.2. Metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymas sodų ir garažų bendrijoms

Pagal Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimu Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija), patvirtintų Metinės komunalinių atliekų susikaupimo normų 3 p., metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sodų ir garažų bendrijoms, nustatoma lygi 0,25 m³ kiekvienai sodo ir garažo valdai.

Auditui pateiktos komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartys bei kita turima informacija:

- sodininkų bendrija „Šaltupys“, 2009 m. sausio 6 d. komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartis Nr.9/09a; Bendrijos pirmininkė 2009 m. sausio 15 d. raštu Nr.3 informavo Bendrovę, kad bendrijoje yra suformuota 186 valdos, iš jų penkios yra sudarę su Bendrove individualias sutartis.

- sodininkų bendrija „Voruta“, 2009 m. sausio 7 d. komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartis Nr.9/10a. Bendrijos pirmininkė 2009 m. sausio 26 d. raštu informavo Bendrovę, kad bendrijoje yra suformuota 119 valdų, iš jų trys yra sudarę su Bendrove individualias sutartis (pavardės ir sklypo numeriai nurodyti) bei pateikė visų sodų bendrijos narių sąrašą.

- sodininkų bendrija „Liudiškiai“, 2009 m. sausio 29 d. komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartis Nr.9/11a. Bendrijos pirmininkas 2009 m. sausio 28 d. raštu Nr.0-02 informavo Bendrovę, kad bendrijoje yra suformuota 210 žemės sklypų, iš jų 24 sklypai yra apleisti, juose nevykdoma veikla ir šiuo metu jų savininkų nustatyti negali.

Pateiktų sutarčių 2.1. p. nurodyta, kad metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sodų bendrijoms patvirtinta Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimu Nr.TS-80 0,25 m³ metams kiekvienai sodo valdai. Vienai valdai metams mokėti 11,49 Lt. Sutarčių

2.3. p. nurodyta, kad Užsakovas sumoka Vykdytojui už atliekų išvežimą po sąskaitos – faktūros gavimo iki mėnesio paskutinės darbo dienos.

Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutarčių, sudarytų su sodininkų bendrijomis „Šilelis“, „Šventoji“ ir „Elma“ bei aštuoniomis garažų bendrijomis, Bendrovė nepateikė.

Pagal Atliekų tvarkymo padalinio pateiktus duomenis, nustatyta, kad audituojamuoju laikotarpiu sodų ir garažų bendrijoms PVM sąskaitos – faktūros už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą nebuvo rašomos.

Vertinant audito metu surinktą informaciją, daroma išvada, kad sodų ir garažų bendrijoms įmokos, už komunalinių atliekų surinkimą, išvežimą ir jų tvarkymą, taikant metines komunalinių atliekų susikaupimo normas $0,25 \text{ m}^3$ kiekvienai sodo ir garažo valdai, neskaičiuojamos. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartys, sudarytos tik su kai kuriais individualių namų valdų savininkais, registravusiais gyvenamąją vietą sodininkų bendrijose.

***Išvada.** Bendrovė nevykdė Anykščių rajono tarybos sprendimu¹⁰, patvirtintų Metinės komunalinių atliekų susikaupimo normų 3 p., nuostatų t. y. sodų ir garažų bendrijoms neskaičiavo įmokų, už komunalinių atliekų surinkimą, išvežimą ir jų tvarkymą, taikant metines komunalinių atliekų susikaupimo normas $0,25 \text{ m}^3$ kiekvienai sodo ir garažo valdai.*

4.3. Metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymas juridiniams asmenims – įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms bei juridinio asmens teisių neturinčioms įmonėms

Vadovaujantis Anykščių rajono tarybos sprendimu¹¹ patvirtintomis metinės komunalinių atliekų susikaupimo normomis, juridiniams asmenims – įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms bei juridinio asmens teisių neturinčioms įmonėms yra nustatytos minimalios metines komunalinių atliekų (buitinių atliekų bei komercinės, pramoninės, institucijų bei kitokios prigimties atliekų, kurios savo pobūdžiu ir sudėtimi yra panašios į buitines atliekas) susikaupimo normos, priklausomai nuo darbuotojų skaičiaus ir/ar kitų kriterijų.

Vadovaujantis Sutartyje numatytos Komunalinių atliekų surinkimo ir tarifų taikymo tvarkos 3 ir 4 p., ūkio subjektai (įmonės, įstaigos ir organizacijos), besinaudojančios atskirais konteneriais, moka už faktiškai susikaupiančių komunalinių atliekų kiekio surinkimą, išvežimą ir tvarkymą (už atitinkamo dydžio (talpos) kontenerių tuštinimą nustatytu dažnumu (periodiškumu)), vadovaudamiesi Savivaldybės tarybos nustatytu tarifu. Ūkio subjektai (įmonės, įstaigos ir

¹⁰ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija)

¹¹ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija).

organizacijos), *visais atvejais turi mokėti už tą komunalinių atliekų kiekį, kuris yra ne mažesnis negu nustatytos minimalios komunalinių atliekų susikaupimo normos atliekų turėtojams.*

Vadovaujantis Anykščių rajono tarybos sprendimu¹² patvirtintų Anykščių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių 25 p., įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai privalo teikti informaciją apie darbuotojų, moksleivių, vaikų skaičių, vietų skaičių, patalpų plotą ir kitus parametrus, reikalingus atliekų susikaupimo kiekiui įvertinti.

Audito metu atlikta Atliekų tvarkymo padalinio pateiktų duomenų – atliekų išvežimo suvestinės už 2014 metus bei atliekų išvežimo suvestinės už 2015 metų sausio – birželio mėnesius – analizė. Pagal pateiktus duomenis su įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis bei juridinio asmens teisių neturinčiomis įmonėmis, yra sudarytos 338 komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartys (ataskaitos 3 lentelė). Trisdešimt aštuonios įmonės, įstaigos ir organizacijos naudojami bendrais kolektyviniais konteneriais. Anykščių kultūros centras, Anykščių rajono vartotojų kooperatyvas, Anykščių L. ir St. Didžiulių viešoji biblioteka naudojami bendrais kolektyviniais konteneriais bei padaliniuose turi atskirus kontenerius. Likusios įmonės, įstaigos ir organizacijos naudojami atskirais konteneriais ir moka už faktiškai susikaupiančių komunalinių atliekų kiekio surinkimą, išvežimą ir tvarkymą.

Pagal Atliekų tvarkymo padalinio pateiktus duomenis, nustatyta, kad audituojamuoju laikotarpiu įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, kurios naudojami atskirais konteneriais, PVM sąskaitos – faktūros buvo išrašomos už faktišką komunalinių (buitinių) atliekų kiekio surinkimą, išvežimą.

Audito metu vertinta, ar audituojamu laikotarpiu įmonės, įstaigos ir organizacijos, moka už tą komunalinių atliekų kiekį, kuris yra ne mažesnis negu nustatytos minimalios komunalinių atliekų susikaupimo normos atliekų turėtojams.

Nustatyta, kad audituojamuoju laikotarpiu UAB „Esina“, M. Paškevičiaus įmonei „Pipirėlis“ už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą neišrašyta nei viena PVM sąskaita – faktūra. UAB „Esina“ komunalines (buitines) atliekas į Utenos sąvartyną veža patys, pagal Utenos sąvartyno pateiktą informaciją, pristatyta atliekų 2014 m. – 3,18 t., 2015 metais iki ataskaitos surašymo datos – 3,66 t.

Audito metu atlikta metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymo analizė, atrankos būdu pasirinktų juridinių asmenų – įmonių, įstaigų ir organizacijų bei juridinio asmens teisių neturinčių įmonių.

¹² Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-78 (2008 m. vasario 28 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-67 redakcija)

Elvyros Visockienės firma

Auditui pateiktos 2006 m. birželio 7 d. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutarties Nr. 64, 2.1. p. yra numatyta, kad užsakovas moka už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą pagal patvirtintus įkainius bei nurodytas išvežimų skaičius per metus 7, metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta.

Pagal internete skelbiamus duomenis apie įmonę, Elvyros Visockienės firmos veikla – parduotuvė – baras Aguona – maisto produktai, maitinimo įstaigos, veiklos adresas – Burbiškio k.

Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą įmonei išrašytos PVM sąskaitos–faktūros 2014 metais už 11 m³, per 2015 m. pirmą pusmetį neišrašyta nei PVM viena sąskaita–faktūra. Anykščių rajono tarybos sprendimu patvirtintos metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos restoranams, kavinėms, barams yra 1,5 m³ 1 parametro vienetui – vietų skaičiui.

Individuali įmonė „Laimos pasagėlė“

Auditui pateiktoje 2008 m. gegužės 22 d. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartyje Nr. 154 yra numatyta, kad Užsakovas moka už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą pagal patvirtintus įkainius, Vykdytojas išveža atliekas iš konteinerių pagal grafiką, Užsakovas sumoka Vykdytojui už atliekų išvežimą po sąskaitos–faktūros gavimo iki mėnesio paskutinės darbo dienos. Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta.

Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad per įmonei 2014 metais išrašytos PVM sąskaitos–faktūros už 1,68 m³, per 2015 m. pirmą pusmetį neišrašyta nei viena PVM sąskaita–faktūra už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą. Anykščių rajono tarybos sprendimu patvirtintos metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos restoranams, kavinėms, barams yra 1,5 m³ 1 parametro vienetui – vietų skaičiui.

Pagal internete skelbiamus duomenis apie įmonę, individualios įmonės „Laimos pasagėlė“ veikla – kavinė, 35 vietos. Vertinant tai, metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma 52,5 m³ (35 x 1,5 m³).

UAB „Anykštukas“

Auditui pateiktos 2014 m. rugpjūčio 1 d. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutarties Nr. 9/134, 2.1.1. p. yra numatyta išvežti paslaugos gavėjo komunalines (buitines) atliekas iš bendro naudojimo konteinerių, esančių Anykščių m., Baranausko a. 14 ir antrinių atliekų surinkimo konteinerio, esančio Anykščių m. Vilniaus g. 30. Sutarties 2.1.2. p. yra numatyta, išvežti Užsakovo komunalines (buitines) atliekas iš konteinerių, pagal užsakovo pranešimą telefonu (8 381) 52959, jeigu atliekų surinkimo konteinerių pristatymo vietose užtikrintas patogus atliekų surinkimo automobiliu privažiavimas. Papildomi ryšuliai, šiukšlės ir kitos atliekos, esančios šalia konteinerių, neišvežamos. Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta. Analizuojant

sutartį, lieka neaišku ar paslaugos gavėjas naudojasi bendrojo naudojimo konteineriais (2.1.1. p.), ar naudojasi atskirais konteineriais, kurie išvežami pagal užsakovo pranešimą (2.1.2. p.).

Pagal internete skelbiamus duomenis apie įmonę, veiklos adresas – Anykščių m. Vilniaus g. 30, vykdoma veikla – mažmeninė prekyba, darbuotojų skaičius – penki. Anykščių rajono tarybos sprendimu patvirtintos metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos prekybos organizacijoms (didmeninės ir mažmeninės), parduotuvėms, prekybos kioskams yra 2 m^3 1 parametro vienetui – Darbuotojų (pardavėjų) skaičius plus $0,1 \text{ m}^3$ 1 parametro vienetui – Prekybos plotas (m^2).

Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą įmonei išrašytos PVM sąskaitos–faktūros 2014 metų rugpjūčio – gruodžio mėn. už $0,25 \text{ m}^3$, per 2015 m. pirmą pusmetį už $0,3 \text{ m}^3$.

Anykščių miesto mokyklos

Anykščių rajono tarybos sprendimu patvirtintos metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos Mokyklos, mokymo įstaigos yra $0,1 \text{ m}^3$ 1 parametro vienetui – Mokinių ir moksleivių skaičius plus $0,3 \text{ m}^3$ 1 parametro vienetui – darbuotojų skaičius.

Anykščių Antano Vienuolio progimnazija

Auditui pateiktos Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartys 2007 m. lapkričio 8 d. Nr. 109 ir 2014 m. lapkričio 3 d. Nr. 9/28. Sutarties Nr. 109 2.1. p. yra numatyta, kad užsakovas moka už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą pagal patvirtintus įkainius, metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta. Sutarties Nr. 9/28 2.1.2. p. yra numatyta, išvežti Užsakovo komunalines (buitines) atliekas iš konteinerių, pagal užsakovo pranešimą telefonu (8 381) 52959, jeigu atliekų surinkimo konteinerių pristatymo vietose užtikrintas patogus atliekų surinkimo automobiliu privažiavimas. Papildomi ryšuliai, šiukšlės ir kitos atliekos, esančios šalia konteinerių, neišvežamos. Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta.

Pagal aiškinamojo rašto, prie 2014 m. finansinės atskaitomybės, duomenis, progimnazijoje 2014 m. gruodžio 31 d. dirbo 88 darbuotojai. Pagal administracijos Švietimo skyriaus duomenis, progimnazijoje 2014 – 2015 mokslo metais mokėsi 502 mokiniai. Vertinant tai, 2014 m. – 2015 m. metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma $76,6 \text{ m}^3$ ($502 \times 0,1 \text{ m}^3 + 88 \times 0,3 \text{ m}^3$). Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad per įstaigai 2014 metais išrašytos PVM sąskaitos–faktūros už 88 m^3 , per 2015 m. pirmą pusmetį – už 11 m^3 komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą.

Anykščių A. Baranausko pagrindinė mokykla

Auditui pateikta 2014 m. vasario 11 d. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartis Nr. 9/148. Sutarties 2.1.2. p. yra numatyta, išvežti Užsakovo komunalines (buitines) atliekas iš konteinerių, pagal užsakovo pranešimą telefonu (8 381) 52959, jeigu atliekų surinkimo konteinerių pristatymo vietose užtikrintas patogus atliekų surinkimo automobiliu privažiavimas. Papildomi

ryšuliai, šiukšlės ir kitos atliekos, esančios šalia konteinerių, neišvežamos. Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta.

Pagal aiškinamojo rašto, prie 2014 m. finansinės atskaitomybės, duomenis, mokykloje 2014 m. gruodžio 31 d. dirbo 91 darbuotojai. Pagal administracijos Švietimo skyriaus duomenis, progimnazijoje 2014 – 2015 mokslo metais mokėsi 553 mokiniai. Vertinant tai, 2014 m. – 2015 m. metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma $82,6 \text{ m}^3$ ($553 \times 0,1 \text{ m}^3 + 91 \times 0,3 \text{ m}^3$). Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad per įstaigai 2014 metais išrašytos PVM sąskaitos–faktūros už $26,08 \text{ m}^3$, per 2015 m. pirmą pusmetį – už $16,08 \text{ m}^3$ komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą.

Anykščių J. Biliūno gimnazija

Auditui pateiktoje 2008 m. gruodžio 3 d. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartyje Nr. 187 yra numatyta, kad Užsakovas moka už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą pagal patvirtintus įkainius, Vykdytojas išveža atliekas iš konteinerių pagal grafiką, Užsakovas sumoka Vykdytojui už atliekų išvežimą po sąskaitos – faktūros gavimo iki mėnesio paskutinės darbo dienos. Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma sutartyje nenurodyta.

Pagal Gimnazijos pateiktus duomenis gimnazijoje 2014 m. gruodžio 31 d. dirbo 122 darbuotojai. Pagal administracijos Švietimo skyriaus duomenis, progimnazijoje 2014 – 2015 mokslo metais mokėsi 648 mokiniai. Vertinant tai, 2014 m. – 2015 m. metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma $101,4 \text{ m}^3$ ($648 \times 0,1 \text{ m}^3 + 122 \times 0,3 \text{ m}^3$). Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad per įstaigai 2014 metais išrašytos PVM sąskaitos–faktūros už $34,10 \text{ m}^3$, per 2015 m. pirmą pusmetį – už $20,9 \text{ m}^3$ komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą.

VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė

Auditui pateikta 2006 m. sausio 2 d. Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartis Nr. 69/06-77 bei 2012 m. balandžio 12 d. papildomas susitarimas Nr. 1, 2015 m. vasario 18 d. papildomas susitarimas Nr. 2. Sutarties 2.1. p. yra numatyta, kad užsakovas moka už komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą pagal patvirtintus įkainius bei nurodytas išvežimų skaičius per metus 317, apimtis per metus 317 m^3 . 2015 m. vasario 18 d. papildomame susitarime Nr. 2, pakeistas 2.1 p. ir šis punktas išdėstytas sekančiai: „Užsakovas moka už atliekų išvežimą pagal patvirtintą įkainį – 19,70 eurų už m^3 su PVM.

Anykščių rajono tarybos sprendimu patvirtintos metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos gydykloms (ligoninėms, slaugos namams, sanatorijoms) yra $2,0 \text{ m}^3$ 1 parametro vienetai – vietų skaičiui. Pagal <http://www.anlig.lt/> pateiktą informaciją devyniuose skyriuose, turinčiuose iš viso 159 lovas, ligoninė teikia antrinio lygio būtinąją ir planinę stacionarinę pagalbą. Vertinant tai, metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma 318 m^3 ($159 \times 2,0 \text{ m}^3$). Pagal auditui pateiktus duomenis, nustatyta, kad per įstaigai 2014 metais išrašytos PVM sąskaitos – faktūros už 300 m^3 , per 2015 m. pirmą pusmetį – už 150 m^3 (po 25 m^3 per mėnesį) komunalinių (buitinių) atliekų išvežimą.

Bendrovė auditui nepateikė duomenų apie apskaičiuotas metines komunalinių atliekų susikaupimo normas atskiriems juridiniams asmenims (įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms) bei dokumentų, kurie įrodytų, jog atskirų juridinių asmenų (įmonių, įstaigų ir organizacijų) komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo kiekiai būtų lyginami su metinėmis komunalinių atliekų susikaupimo normomis. Vertinant audito metu surinktą informaciją, patvirtinti, kad juridiniai asmenys (įmonės, įstaigos ir organizacijos), moka už tą komunalinių atliekų kiekį, kuris yra ne mažesnis negu nustatytos minimalios komunalinių atliekų susikaupimo normos atliekų turėtojams, negalime.

***Išvada.** Bendrovė neužtikrino Anykščių rajono tarybos sprendimu¹³, patvirtintų Metinės komunalinių atliekų susikaupimo normų 2 p., 2011 m. gruodžio 29 d. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutarties Nr. SU-949 4 p. nuostatų vykdymo, kad juridiniai asmenys (įmonės, įstaigos ir organizacijos), mokėtų už tą komunalinių atliekų kiekį, kuris yra ne mažesnis negu nustatytos minimalios komunalinių atliekų susikaupimo normos atliekų turėtojams.*

4.4. Metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų taikymas gyventojams, vykdančioms veiklą (su verslo liudijimais, pagal individualios veiklos pažymą, ūkininkams)

Pagal VšĮ Anykščių turizmo informacijos centro internete skelbiamą informaciją, Anykščių rajone yra trisdešimt keturios kaimo turizmo sodybos: „Barono vila“, Bitės vila“, gamtos ir poilsio parkas „Gradiali Anykščiai“, „Karališkis“, „Pušų takas“, Radvilų sodyba“, „Tarp liepų“, sodyba „Geras“, „Lašinių sodyba“, „Riešutų šilas“, „Svajonių dvaras“, „Ajerynė“, Esina“, „Pagirės sodyba“, „Šventosios upės slėnis“, Antažeris“, „Gojus“, „Janinos klėtis“, „Kankorėžis“, „Pas Drambliuką“, „Pavariai“, „Puntuko vila“, Rimanto Zabolionio turistinė stovykla, „Senasis ažuolas“, „Senoji sodyba“, Šapokų sodyba, „16 salų“, Šidlauskų šeimos sodyba, „Untupiai“, Vandos Žiukaitės sodyba, „Žalioji stotelė“, „Žuvienės pašiūrė“, „Žvejo sapnas“.

Išvardintų kaimo turizmo sodybų savininkai yra juridiniai bei fiziniai asmenys, vykdančys veiklą. Pagal Atliekų tvarkymo padalinio pateiktus duomenis, nustatyta, kad audituojamuoju laikotarpiu fiziniams asmenims, vykdančioms šią veiklą, už komunalinių (buitinių) atliekų kiekio surinkimą, išvežimą, buvo išrašomos PVM sąskaitos – faktūros: „Tarp liepų“ (2014 m. – 4,4 m³, 2015 m. – 2,2 m³), „Barono vila“ (2014 m. – 13,2 m³, 2015 m. – 6,6 m³), „Pušų takas“ (2014 m. – 7,7 m³, 2015 m. – 6,6 m³). UAB „Esina“ komunalines (buitines) atliekas į Utenos sąvartyną veža patys. Audito metu nustatyti ar kitų kaimo sodybų savininkai juridiniai bei fiziniai asmenys moka įmokas už komunalinių (buitinių) atliekų kiekio surinkimą, išvežimą, negalėjome, nes nėra skelbiama informacija apie savininkus.

¹³ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija)

Pagal Atliekų tvarkymo padalinio pateiktus atliekų išvežimo suvestinius duomenis už 2014 metus bei už 2015 metų sausio – birželio mėnesius, nustatyta, kad tik dvidešimt vienas fizinis asmuo, vykdančias veiklą, moka už komunalinių (buitinių) atliekų kiekio surinkimą, išvežimą:

4 lentelė

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Adresas	2014 m. (m3)	2015 m. sausio-birželio mėn. (m3)
1	Dalius Vanagas	N. Elmininkai, Gojaus g. 30	0,48	0,24
2	Danutė Žašiniene	Rubikiai	3,1	0
3	Artūras Nacickas	Klikūnų k.	1,92	4,08
4	Vytautas Valionis		1,92	0,96
5	Irma Pipirienė		8,8	2,2
6	Juozas Banys	Papiškių k.	16,5	9,9
7	Virgaudas Rudokas	Vaidevučių k.	9,9	5,5
8	Algimantas Pesliakas	Šerių k.	1,92	0,96
9	A.Cicėnas	Raguvėlė	13,2	6,6
10	A.Darušienė	Troškūnai, Vilniaus g. 3	0,24	0,24
11	E.Vepštienė		0,96	0,48
12	Jonas Matuliavičius	Moliakalnio k.	13,2	6,6
13	Virgilijus Budreika			0,48
14	Zita Jasevičienė		0,18	2,1
15	Rimas Ražanskas	Anykščiai, Mindaugo g. 23	0,48	0,96
16	Rima Bubinienė	Laitelių k.	2,4	0,24
17	Virginija Šlaitienė	Anykščiai, J. Biliūno g.7	1,2	0,6
18	Giedrė Daukšaitė	Anykščiai, Statybininkų g.15-2	3,6	1,8
19	Dalia Žutautienė	Anykščiai, Baranausko a.	1,2	0,6
20	Dalia Janulienė	Anykščiai	2,4	1,2
21	Audrius Juška	Anykščiai	1,96	6,72

Pastaba: pagal Utenos sąvartyno pateiktą informaciją, ūkininko Audriaus Juškos pristatyta mišrių komunalinių atliekų 2014 m. – 5,16 t.

Vertinant bendrą veiklą vykdančių fizinių asmenų (ūkininkų, su verslo liudijimais, su individualios veiklos pažyma) skaičių rajone, mokančių įmokas už komunalinių (buitinių ir joms prilygintų) atliekų surinkimą ir tvarkymą, skaičius yra labai nedidelis.

Vadovaujantis Anykščių rajono tarybos sprendimu¹⁴ patvirtinta 2 m³ metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma fiziniams asmenims, dirbantiems pagal patentus (verslo liudijimus). Kitiems fiziniams asmenims, vykdančioms veiklą (ūkininkams, asmenims vykdančioms individualią veiklą pagal individualios veiklos pažymą), metinės komunalinių atliekų susikaupimo normos nėra patvirtintos.

¹⁴ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija).

Išvada. Bendrovė neužtikrino Anykščių rajono tarybos sprendimu¹⁵ 2 p., patvirtintų metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų fiziniams asmenims, dirbantiems pagal patentus, vykdymo. Dėl fizinių asmenų, vykdančių veiklą (ūkininkų, asmenų vykdančių veiklą pagal individualios veiklos pažymą), bei kaimo turizmo sodybų savininkų metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų nustatymo (patvirtinimo) Bendrovė į savivaldybės administraciją nesikreipė.

Atkreiptinas dėmesys, kad audituojamuoju laikotarpiu Bendrovė nėra pateikusi Anykščių rajono savivaldybės tarybai pasiūlymų dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tobulinimo ir plėtojimo (Anykščių rajono tarybos sprendimo¹⁶ 5 p.).

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, rekomenduojame:

1. Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriui:

1.1. Inicijuoti savivaldybės tarybos sprendimo projekto parengimą dėl metinių komunalinių (buitinių) atliekų susikaupimo normų atskiriems atliekų turėtojams nustatymo;

1.2. Peržiūrėti ir papildyti 2011 m. gruodžio 29 d. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutarties Nr. SU-949 priedą „Komunalinių atliekų surinkimo ir tarifų taikymo tvarka“;

1.3. Užtikrinti savivaldybei pavestų funkcijų vykdymo, jų kokybės ir savalaikiškumo bei Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos eksploatavimo ir plėtojimo sutarties prievolių vykdymo kontrolę;

1.4. Užtikrinti Anykščių rajono tarybos sprendimu¹⁷ patvirtintų Anykščių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių 67 p. vykdymą t. y. juridiniams ir fiziniams asmenims leidimai prekybai būtų išduodami (pratęsiami) tik tada, kai jie yra visiškai atsiskaitę už komunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą už praeitą laikotarpį;

1.5. Spręstinas klausimas dėl gyventojų, įtrauktų į asmenų, neturinčių gyvenamosios vietos, apskaitą, įmokų už komunalinių (buitinių) atliekų surinkimą ir tvarkymą mokėjimo.

¹⁵ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija)

¹⁶ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2013 m. liepos 24 d. sprendimas Nr.1-TS-242

¹⁷ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-78 (2008 m. vasario 28 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-67 redakcija)

2. UAB Anykščių komunalinio ūkio direktoriui:

2.1. Užtikrinti, kad su visais komunalinių (buitinių) atliekų turėtojais būtų sudarytos sutartys bei apskaičiuotos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą, išvežimą ir jų tvarkymą pagal Savivaldybės tarybos nustatytą vieno kubinio metro kainą ir patvirtintas metines atliekų susikaupimo normas;

2.2. Komunalinių atliekų turėtojų registravimą vykdyti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. D1-950 patvirtintu Komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarkos aprašu (ataskaitos 3 pastebėjimas);

2.3. Užtikrinti Anykščių rajono tarybos sprendimu¹⁸, patvirtintų metinių komunalinių atliekų susikaupimo normų atliekų turėtojams, nuostatų vykdymą (ataskaitos 4.2. - 4.4. pastebėjimai);

2.4. Papildyti Komunalinių (buitinių) atliekų išvežimo sutartis, sudarytas su atliekų turėtojais, numatant komunalinių atliekų kiekius, atsižvelgiant į tarybos sprendimais patvirtintas metines komunalinių atliekų susikaupimo normas (ataskaitos 4.3. pastebėjimas);

2.5. Sustiprinti vidaus kontrolę Bendrovės atliekų tvarkymo padalinyje.

Informaciją apie pateiktą rekomendacijų įgyvendinimo planą Kontrolės ir audito tarnybai prašome pateikti per dešimt darbo dienų nuo ataskaitos gavimo.

Ataskaita surašyta 4 egzemplioriais: Anykščių rajono savivaldybės merui, Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorei, Bendrovės direktoriui ir vienas egzempliorius lieka Kontrolės ir audito tarnybai.

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Lina Vinciūnienė

¹⁸ Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2004 m. kovo 25 d. sprendimas Nr.TS-80 (2011 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajono tarybos sprendimo Nr.TS-412 redakcija)